

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžo/30/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200667
Dátum vydania rozhodnutia: 07.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200667.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavaleca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu: N. J., bytom D. XX, D., proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/105/2015-29 zo dňa 26. apríla 2016, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 19455-3/2015-BA zo dňa 6. februára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/105/2015-29 zo dňa 26. apríla 2016 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym orgánom

Dňa 30.08.2014 si žalobca uplatnil právo na úrazový príplatok za obdobie dočasnej práceneschopnosti trvajúcej od 21.07.2014 do 12.10.2014, ktorá mala byť dôsledkom pracovného úrazu utrpeného žalobcom dňa 11.06.2007. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava (ďalej aj „správny orgán prvého stupňa“) dňa 18.09.2014 pod č. 41682-8/2014-BAM rozhodla podľa § 85, § 83, § 8 ods. 1 a v súlade s § 210 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), že žalobca nemá nárok na úrazový príplatok. Poukázala na vyjadrenie posudkového lekára, podľa ktorého šetrenie zdravotnej dokumentácie žalobcu nepreukázalo, že jeho

dočasná práceneschopnosť súvisí s pracovným úrazom zo dňa 11.06.2007, pričom s týmto stanoviskom sa stotožnil aj všeobecný lekár žalobcu MUDr. K., ktorý na potvrdení o práceneschopnosti vyznačil chorobu a nie pracovný úraz.

Odvolanie žalobcu proti tomuto rozhodnutiu a žalovaný rozhodnutím č. 19455-3/2015-BA zo dňa 06.02.2015 zamietol a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil. Poukázal na opätovné stanovisko posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava, zo dňa 11.12.2014, ako aj na stanovisko posudkového lekára Sociálnej poisťovne, ústredie, zo dňa 03.02.2015, podľa ktorých zdravotná dokumentácia žalobcu z obdobia jeho pracovného úrazu nepotvrďuje poškodenie v oblasti chrbta, pričom žalobca ani na písomné vyžiadanie nepredložil žiadny objektívny lekársky dôkaz o potvrdení poranenia chrbta v zmysle odreniny, modriny, zmliaždeniny, alebo pourazových zmien na chrbtici, dokázaných röntgenologickým vyšetrením. Konštatoval, že nakopnutie pri úraze bolo dokumentované iba na tlačive oznámenia o poistnej udalosti a nebolo potvrdené žiadnym lekárske vyšetrením. Žalovaný mal za to, že postup správneho orgánu prvého stupňa v súvislosti s nepriznaním nároku na úrazový príplatok bol správny, nakoľko dočasná pracovná neschopnosť žalobcu nie je v priamej súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 11.06.2007.

II.

Konanie pred krajským súdom

Proti rozhodnutiu žalovaného zo dňa 06.02.2015 podal žalobca v zákonnej lehote žalobu na Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a navrhoval ho zrušiť a vrátiť vec žalovanému na ďalšie konanie. V žalobe namietal skutkové zistenia správneho orgánu a tvrdil, že jeho poranenia pri úraze dňa 11.06.2007 boli verifikované chirurgom, ktorý ho vyšetřil v deň úrazu na základe požiadavky polície, pričom lekárska správa chirurga o vyšetření žalobcu po úraze bola súčasťou zdravotnej dokumentácie v konaní o priznanie úrazového príplatku. Ak došlo k strate alebo účelovému odobratiu predmetnej lekárskej správy zo zdravotnej dokumentácie, za takýto stav zodpovedá podľa žalobcu ošetrojúci lekár, resp. žalovaný, ktorý zo zdravotným záznamom nakladali.

Žalobca poukázal na to, že o pravdivosti a hodnovernosti potvrdení nasvedčuje aj postup jeho liečenia počas dočasnej práceneschopnosti po úraze, keď žalobca odoslaný chirurgom bol liečený u neurológa MUDr. A., pričom lekársky nález zo dňa 28.09.2007, ktorý žalobca pripojil k žalobe, osvedčuje jeho zdravotné problémy s driekovou chrbticou, s vyžarovaním do dolných končatín. Žalobca mal za to, že posudkový lekár žalovaného, ako aj ošetrojúci lekár MUDr. K., vychádzali z neúplne zisteného skutkového stavu a ich stanoviská sú predčasné. Tvrdil, že do utrpenia pracovného úrazu a prejavu zhoršenia jeho zdravotného stavu následkom úrazu sa v jeho zdravotnej dokumentácii nenachádzajú žiadne lekárske záznamy, ktoré by nasvedčovali, že trpel chorobným stavom chrbtice. Z uvedených dôvodov sa domnieval, že zdravotné problémy, ktoré viedli k jeho dočasnej pracovnej neschopnosti v čase od 23.07.2014 do 12.10.2014, ako aj k predchádzajúcej dočasnej pracovnej neschopnosti od 28.11.2012 do 31.03.2013, sú následkami poškodenia zdravia pracovným úrazom utrpým 11.06.2007 a nie sú následkom choroby.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k obsahu žaloby navrhol žalobu zamietnuť, zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v napadnutom rozhodnutí a konštatoval, že žalobca nepredložil žiadne nové relevantné doklady (nové lekárske správy odborných lekárov), na základe ktorých by mohlo dôjsť k zmene záverov tak nového ošetrojúceho lekára (MUDr. K.), ako aj k zmene posudkových záverov posudkových lekárov Sociálnej poisťovne.

Krajský súd po prejednaní veci na nariadenom pojednávaní vyhlásil dňa 26.04.2016 rozsudok č.k. 5S/105/2015-29, ktorým žalobu zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku zosumarizoval správnym orgánom zistený skutkový stav a uzavrel, že nakoľko ani posudkový

lekár Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava, ani posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie, na základe zdravotnej dokumentácie žalobcu nekonštatoval, že jeho dočasná pracovná neschopnosť od 23.07.2014 do 12.10.2014 súvisí s pracovným úrazom žalobcu, vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú.

III.

Odvolanie žalobcu, stanovisko žalovaného

A/

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie, v ktorom navrhol odvolaciemu súdu zrušiť rozsudok krajského súdu i žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a vrátiť mu vec na nové konanie a rozhodnutie. V odvolaní namietal, že v odôvodnení rozsudku absentuje písomné vyhodnotenie jeho námietok, čo porušuje jeho právo na spravodlivé súdne konanie, ktorého súčasťou je aj presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, ktoré dáva odpovede na všetky významné skutočnosti pre spravodlivé rozhodnutie vo veci. Namietal tiež, že skutkový stav, z ktorého žalovaný vychádzal pri vydaní napadnutého rozhodnutia, nebol zistený dostatočne tak, aby mohlo byť spravodlivo rozhodnuté vo veci žalobcovej žiadosti o priznanie úrazového príplatku.

Podľa žalobcu v konaní pred správnym orgánom bolo treba objasniť otázku, či úrazovým chirurgom dňa 12.06.2007 zistená krvná podliatina v dolnej časti chrbta a pohmoždenie je fyzikálnym príznakom poranenia alebo nie je, ako to tvrdí posudkový lekár žalovaného. Napriek tomu, že posudkový lekár mal k dispozícii lekársku správu chirurga zo dňa 12.06.2007, v písomnom stanovisku z 03.02.2015 pre žalovaného uviedol, že nakopnutie chrbta žalobcu bolo dokumentované iba na tlačive oznámenia o poistnej udalosti a nebolo potvrdené žiadnym lekárskeým vyšetrením. Žalobca preto tvrdil, že posudkový lekár podal žalovanej nepravdivé, prinajmenšom rozporuplné stanovisko, keďže mal k dispozícii lekársku správu úrazového chirurga z 12.06.2007 (deň po úraze), ktorá dokumentuje krvnú podliatinu v dolnej časti jeho chrbta a pohmoždenie.

Žalobca ďalej uviedol, že jeho vtedajší ošetrojúci lekár MUDr. Emil Páleš šesť týždňov po utrpení úrazu vystavil žalobcovi dočasnú práceneschopnosť dňa 24.07.2007 na diagnózu S-61, otvorené poranenie zápästia a ruky. Žalobca však považoval za evidentné, že nebol práceneschopný z dôvodu poranenia ruky pri pracovnom úraze, liečbu poranenej ruky absolvoval počas výkonu práce. Uviedol, že jeho zdravotný stav vyžadoval od 24.07.2007 práceneschopnosť, nie však z dôvodu, že jeho zamestnávateľ odmietol akceptovať rehabilitačné procedúry vyklbeného palca žalobcovej ruky počas pracovnej doby (ako to tvrdí MUDr. E. N.), ale z dôvodu zhoršenia stavu driekovej časti chrbtice po nakopnutí pri pracovnom úraze.

Z odborných lekárskeých vyšetrení žalobcu krátko po úraze vyplýva, že jeho zdravotný stav, pokiaľ ide o segment nakopnutej driekovej chrbtice (krvná podliatina a pohmoždenie dolnej časti chrbta), sa zhoršoval. Neurológom bol liečený od 09.08.2007 do 30.09.2007 pre poúrazové bolesti driekovej chrbtice s vyžarovaním do dolných končatín. Na záver liečby odborný lekár neurológ konštatoval v lekárskej správe z 28.09.2007 trvajúce post traumatické lumbalgie (trvajúce poúrazové bolesti). Žalobca uviedol, že lekársku správu z 28.09.2007 od MUDr. A. I. odovzdal ošetrojúcemu lekárovi MUDr. E. N., posudkový lekár žalovaného však v stanovisku zo dňa 03.02.2015 uvádza, že v žalobcovej zdravotnej dokumentácii z obdobia pracovného úrazu sa žiadny objektívny lekárskeý nález potvrdzujúci poranenie chrbta nenachádza. Práceneschopný bol do 03.09.2007, keď ukončil liečenie chrbtice u neurologičky MUDr. A. I..

Žalobca vyjadril názor, že vzhľadom na zistenia posudkových lekárov pri šetrení zdravotnej dokumentácie žalobcu, ktoré boli podkladom vydaných rozhodnutí, je zrejmé, že MUDr. E. N. v dobe po úraze žalobcu neuviedol nepravdivý administratívny stav do súladu so skutočným zdravotným stavom žalobcu. Tak sa stalo, že v zdravotnej dokumentácii sa z obdobia po pracovnom úraze nenachádza lekárska správa od úrazového chirurga zo dňa 12.06.2007, lekárske správy od MUDr. I. z augusta a septembra 2007, ani záverečná lekárska správa z 28.09.2007. V zdravotnej dokumentácii sa

nachádzajú iba záznamy o liečení žalobcovej ruky (rehabilitácia palca), ktorú liečbu však žalobca absolvoval počas výkonu práce a ktorá si nevyžadovala dočasnú práceneschopnosť odo dňa 24.07.2007 na diagnózu S-61 otvorené poranenia zápästia a ruky, ktoré žalobca pri pracovnom úraze nikdy neutrpel.

Podľa názoru žalobcu je potom logickým dôsledkom uvedeného stavu, že posudkový lekár žalovaného konštatuje po preskúmaní jeho zdravotnej dokumentácie, že dočasná práceneschopnosť vystavená dňa 23.07.2014 na diagnózu M-54 bolesti chrbta, nesúvisí s pracovným úrazom zo dňa 11.06.2007, ale je chorobou, pretože v zdravotnej dokumentácii sa nenachádzajú tie dokumenty, ktoré sa tam majú nachádzať podľa skutočného zdravotného stavu žalobcu, potvrdzujúce jeho úrazové poranenie chrbta.

Žalobca tvrdil, že stanoviská k príčinnej súvislosti jeho dočasnej práceneschopnosti od 03.07.2014 do 12.10.2014 s pracovným úrazom zo dňa 11.06.2007 poskytl posudkový lekár a MUDr. K. žalovanému napriek tomu, že v čase vystavenia stanovísk nemali k dispozícii zdravotnú dokumentáciu žalobcu z obdobia úrazu. Tú totiž poslal MUDr. E. N. MUDr. K. až dňa 08.01.2015. Podľa žalobcu je irelevantné poukazovať na to, že so závermi posudkového lekára pobočky a ošetrojúceho lekára MUDr. Molčáka sa stotožnil aj posudkový lekár žalovaného.

B/

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť, pričom konštatoval, že v predmetnej veci je spornou medicínska otázka existencie príčinnej súvislosti medzi dočasnou pracovnou neschopnosťou žalobcu a pracovným úrazom, ktorej posúdenie spadá do kompetencie posudkových lekárov Sociálnej poisťovne. Tí zhodne konštatovali, že dočasná pracovná neschopnosť žalobcu od 23.07.2014 do 12.10.2014 nie je v priamej príčinnej súvislosti s jeho pracovným úrazom zo dňa 11.06.2007, pričom túto skutočnosť potvrdil aj ošetrojúci lekár. Žalovaný poukázal na to, že písomné stanoviská posudkových lekárov sú pre Sociálnu poisťovňu záväzné a sú v zmysle § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení považované za tzv. odborný posudok slúžiaci ako dôkazný prostriedok pre zistenie skutočného stavu v rozhodovanej veci. Žalovaný uviedol, že nemá pochybnosti o pravdivosti lekárskeho záznamov, ktoré tvoria zdravotnú dokumentáciu žalobcu, ktorý síce sponchybňuje pravdivosť údajov tam uvedených, avšak nepredložil o tom žiadne dôkazy.

IV.

Právne závery odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 O. s. p. a s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa § 201 v spojení s § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny. Preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd vo vzťahu k rozsudku krajského súdu i k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu, pričom v odôvodnení tohto rozsudku sa obmedzí iba na rekapituláciu niektorých zistení a uvedenie svojich odlišných, resp. doplňujúcich záverov z odvolacieho konania.

Podľa § 85 zákona o sociálnom poistení zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania bol uznaný za dočasne práceneschopného, má nárok na úrazový príplatok od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu alebo nárok na výplatu nemocenského z nemocenského poistenia.

Podľa § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne. Podľa ods. 4 účastník konania, fyzická osoba alebo právnická osoba zúčastnená na konaní, ktorí majú listiny, ktoré môžu byť dôkazom, sú povinní na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne tieto listiny predložiť.

Podľa § 227 ods. 3 veta prvá zákona o sociálnom poistení poistenec je povinný príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na dávku, trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu.

Zo spisovej dokumentácie vyplýva, že žalobca bol vyšetrený neurológom pre bolesti chrbtice už roku 2002, ktoré udával v „LS oblasti“ (drieková chrbtica). Neurologický nález z 05.02.2002 bol negatívny, bez poruchy dynamiky. Pri pracovnom úraze zo dňa 11.06.2007 žalobca nesporne utrpel okrem iných poškodení zdravia aj poranenie chrbta, kde bola dokumentovaná krvná podliatina v dolnej časti. Tá však sama osebe nie je dôkazom o príčinnej súvislosti pracovného úrazu s neskoršou dočasnou práceneschopnosťou, pokiaľ nie je odborne doložený priamy súvis medzi zranením utrpým pri pracovnom úraze a neskoršími príznakmi poškodenie zdravia, pre ktoré bola vystavená dočasná práceneschopnosť.

Napriek žalobcovej interpretácii následkov predmetného pracovného úrazu bol žalobca podľa vyjadrenia ošetrojúceho lekára po úraze uznaný za dočasne práceneschopného pre poranenie ľavej ruky. Pre pretrvávajúce bolesti v krížovej oblasti 2 mesiace po úraze bol dňa 09.08.2007 ošetrený neurológom (MUDr. A. I.), po zhoršení bolesti chrbtice po zlom dostúpení pri vystupovaní z električky bol znovu vyšetrený neurológom v dňoch 12.09.2007 a 28.09.2007, pričom v lekárskom náleze zo dňa 28.09.2007 neurológ uvádza, že po rehabilitačnom liečení došlo k zlepšeniu, hoci stále trvajú lumbalgie. Odo dňa 01.10.2007 bol žalobca uznaný za práceneschopného.

Žalobcov zdravotný stav bol pre bolesti chrbta v driekovej oblasti vyšetrený v novembri 2012, pričom na základe CT vyšetrenia bol vyslovený lekársky záver, že (okrem iného) poúrazové poškodenie chrbta nebolo dokumentované.

Na základe dostupnej zdravotnej dokumentácie žalobcu dospeli posudkoví lekári Sociálnej poisťovne k záveru, že žiaden odborný lekársky nález nepotvrdil priamu príčinnú súvislosť dočasnej pracovnej neschopnosti žalobcu od 23.07.2014 do 12.10.2014 s pracovným úrazom, ktorý utrpel v júni 2007. Napriek tomu, že posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne nesprávne konštatoval vo svojom stanovisku z 03.02.2015, že nakopnutie chrbta pri žalobcovom úraze nebolo potvrdené žiadnym lekársym vyšetrením (neurologička MUDr. A. I. vo svojom náleze zo dňa 28.09.2007 konštatuje stav po traume LS chrbtice v júni 2007 s reziduálnymi posttraumatickými lumbalgiami), je faktom, že v zdravotnej dokumentácii, ktorú mal k dispozícii správny orgán i súd, sa nenachádza žiaden RTG vyšetrením doložený objektívny lekársky nález potvrdzujúci poranenie chrbtice z doby bezprostredne po úraze. Žalobca žiadne ďalšie doklady nedoložil, aj keď podľa vyjadrenia vtedajšieho ošetrojúceho lekára MUDr. E. N. si po ukončení registrácie v jeho ambulancii v roku 2014 všetky odborné nálezy z predmetného obdobia nechal u seba.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že pre účely rozhodnutia o úrazovom príplatku nie je podstatné, či diagnóza, pre ktorú bola vystavená dočasná práceneschopnosť žalobcu po úraze, bola určená správne. Dôležité je,

či je zdravotnou dokumentáciou žalobcu po úraze a neskôr pri vystavení dočasnej práceneschopnosti dostatočne medicínsky podložený záver, že medzi poškodením zdravia pri úraze a neskoršími zdravotnými problémami, pre ktoré bola vystavená dočasná práceneschopnosť, existuje priama príčinná súvislosť.

Odvolací súd poukazuje na to, že dôkazné bremeno na preukázanie skutočností rozhodujúcich pre vznik nároku na dávku je na poistencovi, v danom prípade žalobcovi, ktorý si ju uplatnil (§ 227 ods. 3 zákona o sociálnom poistení). Pokiaľ žalobca tvrdí, že správny orgán nemal pri rozhodovaní o uplatnenom úrazovom príplatku k dispozícii úplnú zdravotnú dokumentáciu alebo iné doklady, bolo na žalobcovi, aby predložil orgánom žalovaného všetky listiny, o ktorých bol presvedčený, že majú byť pri rozhodovaní o úrazovom príplatku vzaté do úvahy. Z tých podkladov, ktoré žalovaný k dispozícii mal (predovšetkým ide o stanoviská posudkových lekárov), vyvodil správne právne závery, ktoré aj dostatočne odôvodnil.

Vzhľadom na uvedené dospel Najvyšší súd k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol po právnej stránke správne a v súlade so zákonom, keď sa na podklade riadne zisteného skutkového stavu stotožnil so závermi žalovaného a žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Keďže námietky žalobcu vznesené v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku nie sú dôvodom na zrušenie alebo zmenu rozsudku krajského súdu, rozhodol odvolací súd podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 250j a ods. 3 O.s.p. tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Os.p. a § 250k ods. 1 Os.p. tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, keďže v tomto konaní úspešný nebol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.